

РЕШЕНИЕ

№ 3457

гр. София, 15.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 139 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: В. КР. П.

при участието на секретаря Л. ГР. П.
като разгледа докладваното от В. КР. П. Гражданско дело № 20211110141372 по описа за 2021 година

Предявени са искове с правно основание чл. 127а, ал. 2 вр. ал. 1 СК вр. чл. 76, т. 9 ЗБЛД.

Ищецът ХР. СТ. Т. като баща на малолетните деца К. Х. Т.а, род. 20.12.2010 г., и Р. Х. Т.а, род. 25.12.2012 г., е предявил иск против ответницата Р.Р. Т.а, с който се иска постановяване на съдебно решение за заместване съгласието на ответницата за пътувания на децата в чужбина (в страните членки на ЕС, Република Сърбия, Република Северна Македония, Република Турция, Конфедерация Швейцария, Република Черна гора, Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, както и в държавите САЩ, Япония и Австралия – изменение на петитума по реда на чл. 214 ГПК), придружени от бащата или посочено от него пълнолетно лице, за до 90 дни в годината, и както и за издаване на паспорт на децата по молба за бащата. Ищецът желае да пътува на територията на посочените държави заедно с децата, а ответницата не издала нотариално заверена декларация, с която да даде съгласие за пътуване на децата извън територията на страната само заедно с бащата. Моли за допускане на предварително изпълнение на евентуалното благоприятно за ищеца съдебно решение.

Ответницата Р.Р. Т.а моли за отхвърляне на исковете. Сочи, че в миналото бащата е осуетявал контакта на майката с децата, като не е в техен интерес да пътуват в чужбина 90 дни в годината, тъй като така би се нарушила емоционалната връзка на децата с майката. Разрешение за пътуване придружавани от неизвестно трето лице би поставило децата в риск, а част от държавите не били в ЕС и децата там нямали гарантирани здравни права. Бащата имал брак със сръбска гражданка и можело да задържи децата в Република Сърбия. Претендира разноски.

Съдът, като обсъди доказателствата по делото и доводите по реда на чл. 12 ГПК, намира от фактическа и правна страна следното:

По молбата с правно основание чл. 127а, ал. 2 СК

Съгласно чл. 127а СК спорът между родителите за пътувания на децата им в чужбина и за издаването на необходимите лични документи за това се решава от съда по настоящ адрес на децата. Съгласно разпоредбата на чл. 76, т. 9 ЗБЛД може да не се разреши напускането на страната на малолетни и непълнолетни и поставени под запрещение лица, които нямат нотариално заверено писмено съгласие за пътуване в чужбина от своите родители, настойници, попечители, като при разногласие между родителите спорът се решава по реда на чл. 127а СК.

Молбата е за съдебна администрация на граждански правоотношения.

За да замести съгласието на родител за пътуване на детето му извън страната и/или издаване на необходимите за това документи, трябва между родителите на детето да е налице разногласие по спорния въпрос или да е налице обективна невъзможност за постигане на съгласие.

По допустимостта на молбата:

Установява се, че между родителите съществува разногласие по въпроси, касаещи пътувания на общите им деца в чужбина (св. Попов – относно неосъществена екскурзия в Гърция през 2021 г.), а и дадена декларация съгласие от ответницата по всички искани пътувания от ищцата няма, което обосновава правен интерес от предявените искове. Исковете биха били допустими дори и при липсата на извънсъдебен спор, с оглед възможността ответницата да признае иска, а ищецът да поиска постановяване на решение при признание на иска (определение № 95 от 22.02.2018 г. по ч.гр.д. № 510/2018 г., ВКС, IV г.о.).

По съществото на делото:

По делото е безспорно, че страните са родители на децата К. Х. Т.а, род. 20.12.2010 г., и Р. Х. Т.а, род. 25.12.2012 г., родени от прекратения им с развод брак.

С одобрена с протоколно определение от 11.02.2021 г. по гр.д. № 10887/2019 г., СГС, П-ри въззивен брачен с-в, съдебна спогодба на майката е определен режим на контакт с двете деца, а с решение № 91497 от 11.04.2019 г. по гр.д. № 28553/2018 г., СРС, 86-ти с-в, упражняването на родителските права по отношение на децата се предоставя на бащата, при когото се определя местоживеенето на децата.

Съгласно чл. 35, ал. 1, изр. 1 КРБ всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели, като според чл. 35, ал. 1, изр. 2 КРБ това право може да се ограничава само със закон, за защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани. Правото на свободно движение в рамките на държавите членки на Европейския съюз е гарантирано и от чл. 3, § 2 ДФЕС и не може неоснователно да бъде ограничавано.

Съдът освен това намира, че в интерес на детето е да пътува извън територията на страната, за да придобива впечатления и от другите държави, като по този начин се разширява неговия мироглед, а пътуванията ще се отразят благоприятно на възпитанието и развитието му като цяло.

Съгласно т. 1 от Тълкувателно решение от 03.07.2017 г. по т.д.1/2016 на ОСГК на ВКС заместващо съгласие на един от родителите, по реда на чл. 127а СК, може да се даде само за пътуванията за определен период от време и до определен или определяем кръг държави и ако това е в интерес на детето.

Държавите членки на членки на ЕС, Република Сърбия, Република Северна Македония, Република Турция, Конфедерация Швейцария, Република Черна гора, Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, както и в държавите САЩ, Япония и Австралия [Австралия е направила декларация по отношение на своите извънконтинентални територии, т.е. острови в Тихия Океан, и о. Тасмания] са страни по Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца от

25.10.1980 г. държави: (видно от актуалния списък: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/?cid=24>), с функциониращи съдебни системи и Централни органи по конвенцията, поради което няма основание принципно да се отрече допустимостта за пътувания на детето в тези държави.

По делото е установено от събраните гласни доказателства, че в миналото, преди постигането на спогодбата пред СГС по въпросите за режима на контакт между майката и децата, е имало родителски конфликт между бащата и майката, като е имало случаи, в които бащата е ограничавал контакта между децата и майката. След сключването на спогодбата обаче контактът майка деца е регулярен и не се ограничава от бащата, установено и от социалния доклад на ДСП-Елин Пелин.

По делото не са събрани никакви доказателства за прикрито намерение от страна на бащата за промяна на обичайното местопребиваване на децата в чужбина.

Държавите, за които е предявен искът, са традиционни дестинации за екскурзии на български граждани, както и държави, посещавани с образователна, културна и спортна цел от българските граждани. Съдът намира, че в интерес на децата е те да могат да придружават бащата при посещения на тези държави по време, несъвпадащо с режима на контакт на майката. Самите деца имат приятели (на тяхната възраст) и близки (роднини на втората съпруга на бащата) в Република Сърбия, в която са живели известно време, които биха искали да посетят (установено при изслушването им). По-голямото дете Кристиана спортува гимнастика (според кредитираните по реда на чл. 172 ГПК показания на св. Т.а) и е в негов интерес да може да посещава спортни състезания в чужбина и като зрител, и евентуално и като участник.

Съдът намира, че следва да бъде постановено решение, с което да се замени липсващото съгласие на другия родител за пътуване на децата за период от пет години (арг. чл. 36, ал. 1, изр. 2 ЗБЛД, според който паспорти на лица до 18 години могат да се издадат за срок до 5 години). Решението следва да се отнася до всички държави, както са поискани, вкл. и по отношение на континентална Австралия (без о. Тасмания и останалите извънконтинентални територии на Австралия, за които не се прилага Хагската конвенция). Съдът намира, че е в интерес на децата да може да пътуват в посочените държави с цел почивка, туризъм, образование (в бъдеще), спорт, среща с близки и роднини. Държавите са конкретни, всички са страни по Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца от 25.10.1980 г., и в някоя от тези държави да е налице конкретен и реален риск по отношение на децата (размирици, военни действия, природни катаклизми и други).

В съответствие с това съдът счита, че следва да замени съгласието на майката за пътувания на децата в чужбина, в посочените държави, за периоди от време, несъвпадащи с режима на контакт на майката по спогодбата. Броят пътувания на година не следва да бъде ограничаван, но за да не се откъсват прекомерно децата от страната, следва да се постави ограничение за обща продължителност на пътуванията на година от общо 90 дни.

Следва да се замени и съгласието на майката за издаване на международен паспорт на децата.

Съдът намира, че не може да се приеме, че е в интерес на децата общо и абстрактно да се позволи на бащата в случаи на негово отсъствие той да изпрати децата да пътуват в чужбина заедно с кое да е посочено от него пълнолетно лице. Следва да има по-конкретно изброяване. Съгласно чл. 128, ал. 3 СК ако родителят, на когото съдът е определил режим на лични отношения с детето, временно не е в състояние да го упражнява поради отсъствие или заболяване, този режим може да се осъществява от дядото и бабата на детето. Тази разпоредба е аргумент, че винаги е в презумптивен интерес на децата да пътуват в чужбина, придружавани от баба или дядо, при заболяване или отсъствие на родителя и ако родителят ги посочи с тази цел. С оглед възможността децата да посещават училищни екскурзии,

спортни мероприятия и културни прояви (представления на танцов ансамбъл, музикална група, концерт и пр.) в чужбина следва да се даде възможност на бащата да упълномощава директор на училище, учител, спортен или културен деятел да извежда децата в чужбина на училищна екскурзия, спортно състезание, културна проява или друго подобно организирано мероприятие, в които децата участват.

По предварителното изпълнение на съдебното решение

Съгласно чл. 127а, ал. 4 СК съдът може да допусне предварително изпълнение на решението, с което разрешава молбата. В случая съдът намира, че е оправдано да се допусне предварително изпълнение на решението, като се съобрази обстоятелството, че производството по делото се развива по общия исков ред, а не по реда на глава двадесет и пета от ГПК, и до влизане на решението в сила може да измине твърде дълъг период от време, през който децата има опасност да бъдат лишени от възможността изобщо да пътуват в чужбина.

По разноските:

Съдът намира, че на нито една от страните не следва да се присъждат разноски. За разлика от исковото производство, в настоящото производство на спорна съдебна администрация не се решава със сила на пресъдено нещо спор за съществуването или несъществуването на едно материално право, а се оказва съдействие относно пътуването на деца в чужбина, така че липсва типичната за исковото производство квалификация на страните като ищец и ответник. Съдебното решение, което следва да изхожда от правилото за защита по най-добрия начин на интересите на детето, ползва и всички страни и затова всяка страна следва да понесе разноските, които е направила независимо от изхода на спора (определение № 385 от 25.08.2015 г. по ч.гр.д. № 3423/2015 г., ВКС, I г.о.). Поради двустранния спорен характер на производството разноски биха могли да се присъдят само ако молбата по чл. 127а, ал. 2 СК бъде изцяло отхвърлена по причина на отсъствие на родителско качество на страна или на пълнолетие на детето, т.е. когато изобщо липсва субективно право да се иска постановяване на мярка за уреждане на гражданските отношения. Разноски могат да се претендират и във въззивното и касационното производство, ако бъде подадена неоснователна въззивна и касационна жалба (определение № 45 от 17.01.2020 г. по ч.гр.д. № 2857/2019 г., ВКС, III г.о., определение № 475 от 20.12.2018 г. по ч.гр.д. № 4327/2018 г., ВКС, III г.о. и др.). В първата инстанция обаче, когато съдът сам преценява кое е в най-добър интерес на детето, разноски не се дължат на нито една страна (решение № 140 от 10.07.2015 г. по гр.д. № 3356/2014 г., ВКС, IV г.о., решение № 139 от 16.04.2014 г. по гр.д. № 6998/2013 г., ВКС, IV г.о. – и двете решения са постановени от ВКС по реда на чл. 293, ал. 2 ГПК, т.е. са решения по същество, а не контролно-отменителни решения).

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ЗАМЕСТВА на основание чл. 127а, ал. 2 СК вр. чл. 76, т. 9 ЗБЛД съгласието на майката **Р.Р. Т.а**, ЕГН *****, за пътувания на децата **К. Х. Та**, ЕГН *****, и **Р. Х. Та**, ЕГН *****, придружавани от бащата **ХР. СТ. Т.**, ЕГН *****, или от посочени от бащата пълнолетно лице или лица, а именно: баба, дядо на децата или директор на училище, учител, спортен или културен деятел, когато децата трябва да посетят в чужбина училищна екскурзия, спортно състезание или културна проява и други подобни организирани мероприятия, в страните членки на ЕС, Република Сърбия, Република Северна Македония, Република Турция, Конфедерация Швейцария, Република Черна гора, Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, както и в САЩ, Япония и

континентална Австралия, за срок от пет години, по време, несъвпадащо с режима на лични контакти на майката с децата, установен с одобрена с протоколно определение от 11.02.2021 г. по гр.д. № 10887/2019 г., СГС, II-ри въззивен брачен с-в, съдебна спогодба, без ограничение на броя на пътувания годишно, но с обща продължителност на всички пътувания до 90 дни годишно, само със съгласието на бащата **ХР. СТ. Т.**, ЕГН *****, както и за издаване на международен паспорт или друг равнозначен документ на децата само по молба на бащата **ХР. СТ. Т.**, ЕГН *****.

ДОПУСКА на основание чл. 127а, ал. 4 СК предварително изпълнение на решението.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването на препис на страните пред Софийския градски съд.

Препис от решението да се връчи на страните, чрез пълномощниците им, което обстоятелство изрично да се удостовери в отрязъците от съобщенията.

Съдия при Софийски районен съд: _____